

Jeg er glad kreft ikke smitter!

ERFARING: Vi er etterkommere av folkegrupper som har overlevet mange pandemier. Gjennom tusenvis av år har vi utviklet et fantastisk immunsystem, skriver Jan Håkon Håkonsen. Foto: NTB Scanpix

Av Jan Håkon Håkonsen, MatLos, Tønsberg

Publisert: 15. september 2020, kl. 11:03.

LESERBREV

Dette er et debattinnlegg, skrevet av en ekstern bidragsyter. Innlegget gir uttrykk for skribentens holdninger.

Ifølge WHO dør rundt 10 millioner mennesker av kreft hvert år. Med gjennomsnittlig overlevelsesrate på 50%, er det rundt 20 millioner som får kreft årlig. Hvis kreft smittet som forkjølelse eller influensa ville nærmest alle få kreft, og halvparten av verdens befolkning ville dø. Hvilke tiltak ville myndighetene satt i sving for å begrense spredning av kreft dersom den var smittsom? De måtte ty til den samme strategien som Norge har tatt mot covid-19; strenge nok til å eliminere sykdommen, i et globalt koordinert prosjekt. Med slike odds ville det kunne forsvares, og befolkningen ville forstå og akseptere tiltakene.

Covid-19 kom brått på og med stor usikkerhet om hvordan den ville treffe ulike befolkningsgrupper. Norske myndigheters føre var respons syntes riktig, og var et forsiktighetsprinsipp mange land valgte. Frykten var stor for at sykehusene skulle fylles opp og folk stå uten godt fungerende helsetilbud. Smittevernberedskapen var ikke bygget opp for en dødelig viruspandemi.

For at vi skulle etterleve og faktisk begrense smitten var det riktig å skremme oss litt, for å kjøpe tid til å forstå hva verden sto overfor. Det virker som om dette fungerte som planlagt.

Men da befolkningene først var skremt ble det utfordrende å åpne opp igjen de nedstengte samfunnene. På tross av statistikken holdt media og ulike interessegrupper trykket oppe, og dro med seg store deler av befolkningen og dermed myndighetene. Når vi ser på datagrunnlaget er det tydelig at særinteressenes propaganda har fungert. Internasjonale studier viser at den faktiske risikoen for død eller alvorlig sykdom er så lav at den kan sammenlignes med en kraftig influensasesong.

Vi er etterkommere av folkegrupper som har overlevet mange pandemier. Gjennom tusenvis av år har vi utviklet et fantastisk immunsystem. Som en effektivt, biologisk maskin tar det knekken på det aller meste som kommer vår vei, og ikke minst gjelder dette virus. Et sterkt immunsystem beskytter mot og bekjemper også kreft. Selv om kreft ikke smitter, utvikles kreft ofte i mennesker som av ulike grunner har et ubalansert eller svekket immunsystem.

Det er verdt å merke seg at covid-19 vaksiner som er under utvikling i stor grad baserer seg på en ny syntetisk genteknologi. På samme måte som virkelige virus, skal syntetiske proteinstrukturer, som er «identiske» med viruset, inn i kroppen. At ferdig vaksine sannsynligvis gir tilnærmet lik risiko for død som viruset selv, gir vekt til argumentet om å åpne opp samfunnet raskere. Hva er poenget med å legge mye av livet på vent i 1 år, for så å ta en estimert like stor risiko?

På sykehusene er det nå bedret kapasitet og mer erfaring rundt håndtering av den faktiske utfordringen covid-19 synes å representere. Nå vet vi at 95% av alle covid-19 smittede har ingen eller et milde sykdomsforløp. Av de (5%) som blir alvorlig syke, er 95% eldre enn 80 år og med underliggende alvorlige og/eller kroniske sykdommer. Til sammen sier fornuften meg at det ikke lenger er grunnlag for særskilt frykt for covid-19 og at de strenge smittevernreglene bør avsluttes, før de gjør enda mer skade på folks liv og mentale helse. Vi må akseptere at verden ikke er risikofri, og at frykten for viruset nå er en større belastning enn viruset selv.

En befolkning kan bare kontrolleres med sunn fornuft eller tvang. Det gir dårlig smak i munnen å høre om strenge tvangstiltak som brukes mot den yngre del av befolkningen. I startgropen til livet er nå mye satt på vent. Realiteten er at det er deres liv som rammes hardest. God helse starter med et sterkt immunsystem, ikke smittevernregler og politi. Det får vi gjemme til helt spesielle forhold, som vi heldigvis nå vet at covid-19 ikke representerer. Forhåpentlig kan det bli mer fokus på å forebygge kreft og gjøre oss mer robuste for andre sykdommer og plager ved preventivt å styrke immunforsvaret. Vi er blitt mer bevisst smittevern, men det er for lite oppmerksomhet på hva hver og én kan gjøre for å styrke immunforsvaret. Regjeringen bør nå ta fakta inn over seg og ta skritt for å kontrollere særinteressene og normalisere hverdagen raskere. Jeg håper det ikke ligger en bevisst strategi til grunn for å fortsette «covid-19 kjøret». Vi skulle heller bruke mer energi og penger på å beskytte de aller eldste med underliggende sykdom, og la resten av oss leve livet som før utbruddet, da hver enkelt styrte sin egen smitterisiko.